

Ο Άγιος Νεομάρτυρας Αγαθάγγελος και τα αδιέξοδα του σύγχρονου ανθρώπου - Του Μητροπολίτου Φλωρίνης Ειρηναίου

/ Γνώμες

Ο Άγιος Νεομάρτυρας Αγαθάγγελος και τα αδιέξοδα του σύγχρονου ανθρώπου

Του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας Ειρηναίου

Ζούμε στην εποχή της αδιάκοπης πληροφορίας. Ο σύγχρονος άνθρωπος κρατά καθημερινά στα χέρια του μία μικρή οθόνη που του ανοίγει ολόκληρο τον κόσμο. Εικόνες, ειδήσεις, συνομιλίες, τεχνητή ευφυΐα, ψηφιακές εφαρμογές και αμέτρητες δυνατότητες αλλάζουν ραγδαία τη ζωή μας. Κι όμως, πίσω από αυτή τη μεγάλη

τεχνολογική πρόοδο, ο άνθρωπος παραμένει συχνά κουρασμένος, αγχωμένος και μόνος.

Σε πολλά σπίτια οι άνθρωποι κάθονται πλέον στο ίδιο τραπέζι χωρίς πραγματικό διάλογο. Τα παιδιά μεγαλώνουν μπροστά σε έξυπνες συσκευές. Οι γονείς επιστρέφουν εξαντλημένοι από έναν κόσμο πίεσης και ταχύτητας. Οι ηλικιωμένοι αισθάνονται συχνά ξεχασμένοι μέσα σε μία κοινωνία που αλλάζει γρηγορότερα από όσο μπορούν να ακολουθήσουν. Οι άνθρωποι του αιώνα μας, επικοινωνούν περισσότερο από κάθε άλλη εποχή, αλλά δυσκολεύονται όλο και περισσότερο να δημιουργήσουν αληθινές σχέσεις¹. Τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης υπόσχονται κοινωνικότητα, αλλά πολλές φορές καταλήγουν να γίνονται μία σιωπηλή παρέλαση μοναξιάς. Ο άνθρωπος φωτίζεται καθημερινά από το φως των οθονών, αλλά συχνά μένει εσωτερικά στο σκοτάδι. Γνωρίζει τι συμβαίνει σε κάθε γωνιά του πλανήτη, αλλά δυσκολεύεται να συναντήσει ακόμη και τον ίδιο του τον εαυτό σε ένα δωμάτιο σπιτιού.

Μέσα σε αυτή την εποχή των υπαρξιακών αδιεξόδων, η μορφή του Αγίου Νεομάρτυρος Αγαθαγγέλου από τη Φλώρινα έρχεται να θυμίσει πως η αληθινή δύναμη του ανθρώπου δεν βρίσκεται στην εξουσία, στη δημόσια εικόνα ή στη δύναμη της τεχνολογίας, αλλά στην ελευθερία της ψυχής και στη ζωντανή σχέση με τον Χριστό. Ο Άγιος Αγαθάγγελος γεννήθηκε στη Φλώρινα σε δύσκολα χρόνια. Εργαζόταν ως υποδηματοποιός στο Μοναστήρι². Την εποχή εκείνη οι χριστιανοί της περιοχής δοκιμάζονταν από βίαιους εξισλαμισμούς. Ως χριστιανός δεν έμεινε αδιάφορος μπροστά στον πόνο και την αδικία. Μετέβη μέχρι και την Κωνσταντινούπολη και κατόρθωσε την έκδοση φερμανίου που απαγόρευε αυτές τις βίαιες πρακτικές³. Η πράξη αυτή όμως προκάλεσε οργή για το πρόσωπό του. Συνελήφθη, βασανίσθηκε και τελικά αποκεφαλίστηκε στις 17 Φεβρουαρίου του 1727⁴.

Κατά την έκτη Κυριακή μετά την εορτή του Πάσχα, η Ιερά Μητρόπολη Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας τιμά με ιδιαίτερη ευλάβεια τη μνήμη του συντοπίτου μας Αγίου ενδόξου Νεομάρτυρος Αγαθαγγέλου, προβάλλοντας στους πιστούς το φωτεινό παράδειγμα της πίστewς, της ελευθερίας και του πνευματικού αγώνα του.

Το μαρτύριο του μας υπενθυμίζει πως κάθε εποχή έχει τις δικές της πιέσεις και τους δικούς της φόβους. Τότε ο άνθρωπος κινδύνευε να χάσει την πίστη του μέσα από τη βία και τον καταναγκασμό. Σήμερα κινδυνεύει πολλές φορές να χάσει την εσωτερική του ελευθερία μέσα από τον θόρυβο, τη σύγχυση και την αδιάκοπη διάσπαση του νου. Η τεχνητή ευφυΐα παράγει κείμενα, εικόνες και απαντήσεις μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα. Όμως υπάρχει κάτι που καμία μηχανή δεν μπορεί να αποκτήσει. Δεν μπορεί να αγαπήσει μία μητέρα που πονά. Δεν μπορεί να σταθεί

δίπλα σε έναν άνθρωπο που υποφέρει. Δεν μπορεί να προσευχηθεί μέσα στη σιωπή της νύχτας ούτε να μετανοήσει με δάκρυα. Αυτά αποτελούν το μυστήριο και το μεγαλείο του ανθρωπίνου προσώπου, το οποίο δημιουργήθηκε «κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν Θεού»⁵. Η Εκκλησία δεν φοβάται την επιστήμη ούτε την τεχνολογική πρόοδο. Εκείνο όμως που πάντοτε ανησυχεί την Εκκλησία είναι μήπως ο άνθρωπος, μέσα στη μέθη της τεχνολογικής δύναμης, χάσει τελικά την ψυχή του. Ο ίδιος ο Χριστός θέτει το διαχρονικό ερώτημα: «Τι θα ωφεληθεί ο άνθρωπος αν κερδίσει ολόκληρο τον κόσμο αλλά χάσει τη ζωή του;»⁶.

Ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς διδάσκει πως ο νους του ανθρώπου δεν βρίσκει ανάπαυση όταν σκορπίζεται συνεχώς στα εξωτερικά πράγματα, αλλά όταν επιστρέφει στην καρδιά και συναντά τον Χριστό⁷. Ίσως αυτή να είναι σήμερα μία από τις μεγαλύτερες τραγωδίες της εποχής μας. Ο θόρυβος είναι παντού. Η πληροφόρηση είναι ατελειωτή. Όλοι μας τρέχουμε συνεχώς, αλλά δυσκολευόμαστε να μείνουμε έστω και λίγα λεπτά μόνοι με τη σκέψη και την ψυχή μας.

Ο Άγιος Αγαθάγγελος μας υπενθυμίζει πως ο χριστιανός δεν γεννήθηκε για να γίνει δούλος του φόβου, της εικόνας ή της τεχνολογίας. Γεννήθηκε για την ελευθερία και την κοινωνία με τον Θεό. Γι' αυτό και ο λόγος του Αποστόλου Παύλου παραμένει επίκαιρος για κάθε άνθρωπο: «Να γίνεις παράδειγμα στους πιστούς με τον λόγο, με τη συμπεριφορά, με την αγάπη, με την πίστη και με την καθαρότητα της ζωής σου»⁸.

Σήμερα περισσότερο από ποτέ, ο κόσμος δεν έχει ανάγκη μόνο από έξυπνες συσκευές. Έχει ανάγκη από αληθινούς ανθρώπους. Από πρόσωπα που να κρατούν ζωντανή την αγάπη, την πίστη και την αλήθεια μέσα σε έναν κόσμο που αλλάζει με ιλιγγιώδη ταχύτητα.

Από τη φετινή εορτή του Αγίου μας ας κρατήσουμε τρεις μεγάλες αλήθειες για τη ζωή μας:

- Πρώτον, πως ο άνθρωπος δεν πρέπει ποτέ να παραδώσει την ελευθερία της ψυχής του στον φόβο, στην αδιαφορία ή στη σύγχυση της εποχής.
- Δεύτερον, πως καμία τεχνολογική πρόοδος δεν μπορεί να αντικαταστήσει την αγάπη, την προσευχή και τη ζωντανή ανθρώπινη σχέση.
- Τρίτον, πως η πίστη στον Θεό εξακολουθεί να δίνει ελπίδα, νόημα και εσωτερική δύναμη στον άνθρωπο. Αρκεί όλοι μας να τολμήσουμε να τον κοινωνήσουμε στην καθημερινότητά μας.

Οι Άγιοι της Εκκλησίας, επιμένουν να μας επισημαίνουν το θέμα της σωτηρίας

μας. Ας τους ακούσουμε με εμπιστοσύνη. Μόνο ο Χριστός μπορεί να φωτίσει πραγματικά την καρδιά μας με το φως της Αναστάσεώς του. Με ποιο τρόπο; Με ένα χαιρετισμό. Ας τον κρατάμε πάντα στην καρδιά μας.

Χριστός Ανέστη Αληθινά !

Ας έχουμε όλοι την πρεσβεία του Αγίου μας !

Παραπομπές:

¹ World Health Organization, Social Isolation and Loneliness, WHO Commission on Social Connection, Geneva 2025.

² Ιερομονάχου Μακαρίου Σιμωνοπετρίτου, Νέος Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας, τόμ. ΣΤ΄, Αθήνα, Ίνδικτος, 2004, σ. 217-219.

³ Ό.π.

⁴ Ό.π.

⁵ Γεν. 1,26.

⁶ Μαρκ. 8,36.

⁷ Αγίου Γρηγορίου Παλαμά, Ὑπὲρ τῶν Ἱερῶς Ἠσυχάζόντων, ΕΠΕ 2, Θεσσαλονίκη 1983.

⁸ Α΄ Τιμ. 4,12.